

Vladimír Kazanevsky: Sloboda prejavu

Dňa 14. novembra 2022 sa v Univerzitnej knižnici Prešovskej univerzity v Prešove (UK PU) konala vernisáž výstavy kresleného humoru ukrajinského karikaturistu Vladimíra Kazanevského pod názvom Sloboda prejavu (Володимир Казаневський: *Свобода слова*). Kurátorom a iniciátorom výstavy je Peter Rázus z Prešovskej rozvojovej agentúry, ktorá je spoluorganizátorom výstavy.

Vernisáž otvoril riaditeľ Univerzitnej knižnice PU Peter Halčko, ktorý vo svojom príhovore upozornil, že ide o netradičnú vernisáž, keďže jej súčasťou je aj beseda s autorom a tiež predstavenie jeho najnovšej publikácie *The Fall of Dinosauria (Pád dinosaurov)*.

Výstava kresleného humoru Vladimíra Kazanevského *Sloboda prejavu* je podporená z verejných zdrojov prostredníctvom Fondu na podporu umenia a premiérovou bola predstavená na konferencii *Na spolupráci záleží*, konanej 8. novembra 2022 v Bratislave pod gesciou Úradu splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti. Na to nadväzovala séria prezentácií a besied autora so študentmi stredných a vysokých škôl v Bratislave, Prešove a Košiciach. Ako uviedol kurátor výstavy Peter Rázus: „*Výstavná kolekcia pozostáva zo 60 prác, ktoré vznikli ako reakcia na aktuálnu vojnu Ruska proti Ukrajine. Nie je to humor v pravom slova zmysle, ktorý vyvoláva úsmev na tvári a prináša katarziu, ale sarkastické zobrazenie krutej morbidnosti, ktorú agresia prináša. V hlavných úlohách vystupuje ruský prezident a protihráčom je mu Smrť. Ich dialóg je bezcitný, zasahujúci nič netušiace obe nielen vybuchujúcimi raketami, ale aj rovnako nebezpečnou propagandou, ktorá má navyše aj cezhraničný dosah*“.

Vladimír Kazanevsky odišiel tesne po vypuknutí vojny z Kyjeva a nový domov našiel v Prešove (v tesnej blízkosti univerzity), kde sa aktívne zapája do umeleckého života – organizuje besedy o svojej tvorbe, spolupodieľal na príprave výstav *Slobodu Ukrajine* a *AntiHybrid* (inštalované aj v rámci festivalov *Práci česť, Živé sochy, Amplión*) a vydal tu reprezentatívnu publikáciu *Pád dinosaurov*, ktorá je alegóriou na totalitný systém vládnutia a deformovanie myslenia ľudí.

Kazanevsky je svetovo uznávaným autorom publikujúcim vo viacerých svetových médiách ako je napr. americký *Washington Post*, švajčiarsky *Nebelspalter*, a v ďalších francúzskych, nemeckých či talianskych periodikách. Od mája tohto roku je nositeľom *Ceny Kofiho Annana*, ktorú udeľuje *Freedom Cartoonists Foundation* a mesto Ženeva. Ako uviedol P. Rázus: „*V decembri v spolupráci s francúzskymi partnermi a Veľvyslanectvom Ukrajiny pripravuje medzinárodnú výstavu v Paríži na tému Propaganda a vojna.*“

Téma propagandy zarezonovala aj v Univerzitnej knižnici a bola zaujímavým a originálnym pohľadom autora na problematiku konšpirácií, dezinformácií ako nástrojov na manipulovanie verejnej mienky. Podujatia sa zúčastnilo vyše 80 študentov a pedagógov ukrajinského jazyka, ktorých okrem autorových karikatúr a publikácie zaujala najmä charizmatická osobnosť autora, jeho umelecký prejav, ale aj životné skúsenosti a postoje.

Autor: Peter Halčko

Foto: Radko Maruša a Peter Rázus